

Разову спеціалізовану вчену раду
від доктора наук з державного
управління, доцента
кафедри публічного управління і
регіоналістики
Національного університету
«Одеська політехніка»
Мануїлової К.В.

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію Корощенко Миколи Миколайовича

«Стратегічні провайдери публічної політики в умовах євроінтеграції»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»

Обрана тема дисертації є надзвичайно актуальною та своєчасною, що обумовлено сучасними викликами та потребами України у контексті інтеграції до Європейського Союзу. Особливого значення вона набуває з огляду на інтенсифікацію процесів європейської інтеграції та офіційний статус України як кандидата на членство в ЄС, що ставить перед країною нові завдання щодо реформування системи публічного управління та адаптації публічної політики до європейських стандартів.

В умовах трансформацій формування та реалізація ефективної публічної політики вимагає всебічного і глибокого аналізу ролі ключових суб'єктів, які безпосередньо впливають на її зміст, напрями та механізми впровадження. Зокрема, особлива увага приділяється концепції «стратегічних провайдерів», до яких належать органи державної влади, інститути громадянського суспільства, бізнес-структури та міжнародні організації. Розкриття їхнього внеску у формування публічної політики є важливим кроком для забезпечення ефективної координації між різними рівнями управління, посилення демократичних засад і підвищення якості управлінських процесів.

Актуальність дисертації також підкреслюється необхідністю адаптації чинного українського законодавства й управлінських практик до стандартів ЄС, що вимагає злагодженої роботи всіх стейкхолдерів.

Рецензоване дисертаційне дослідження становить значний теоретичний і практичний внесок у розбудову сучасної, демократичної й євроінтегрованої системи управління в Україні. Воно дозволяє не лише окреслити роль кожного зі стратегічних провайдерів, а й визначити потенційні виклики та механізми їх подолання, що вкрай важливо для успішної реалізації реформ у сфері публічного управління.

У дисертації Миколи Корощенко системно проаналізовано складні суспільно-політичні процеси. Він не обмежується вузьким фокусом, а розглядає взаємодію різноманітних акторів (держава, громадянське суспільство, бізнес, міжнародні інституції) (с. 41; 51; 54) в умовах динамічних євроінтеграційних змін. Це свідчить про його вміння бачити проблему в широкому контексті та оцінювати її багатовимірність.

Автор демонструє високий рівень теоретичної обізнаності у сфері публічної політики, публічного управління та процесів європейської інтеграції. М. Корощенко вільно оперує ключовими поняттями та аналітичними підходами, що засвідчує його глибоке розуміння сутності та природи феномену «стратегічних провайдерів». Особливо варто відзначити вдалу типологію стратегічних провайдерів публічної політики (1.2). Такий підхід свідчить про належний рівень теоретичної підготовки автора та його здатність до самостійного наукового осмислення складних суспільно-політичних явищ.

Дисертаційне дослідження містить чітко сформульовані наукові положення, що виносяться на захист, які не є простим переказом відомих ідей, а є результатом власного ґрунтового та комплексного аналізу та синтезу.

Уточнення понятійно-категоріального апарату, обґрунтування ролі стратегічних провайдерів публічної політики у євроінтеграції (розділ 1) та розробка рекомендацій (розділ 3) свідчать про авторський внесок у розвиток наукового знання у сфері публічного управління.

Слід зазначити, що Микола Корощенко не лише займається «чистою» наукою, а й демонструє вміння перетворювати теоретичні знання на практичні рекомендації. Його пропозиції щодо оптимізації взаємодії провайдерів (с. 185) є чітко прописаними та мають значний потенціал для застосування в реальній управлінській практиці, що підкреслює його здатність дисертанта не тільки вміння аналізувати, але й пропонувати ефективні рішення для актуальних проблем у публічному управлінні та адмініструванні.

У процесі аналізу змісту дисертаційної роботи встановлено, що автор у межах академічно обґрунтованої структури дисертаційного дослідження демонструє достатньо високий рівень наукової самостійності та зрілості.

У дослідженні простежується вміння автора критично аналізувати сучасні наукові підходи, аргументовано визначати їх сильні та слабкі сторони, а також формулювати власну концептуальну позицію з досліджуваної проблематики (п.1.1).

Структурна побудова дисертації є логічною та послідовною, що сприяє цілісному сприйняттю викладеного матеріалу. Висновки, запропоновані автором, мають належне теоретичне та емпіричне підґрунтя, відповідають поставленим завданням дослідження і свідчать про сформовану наукову культуру здобувача ступеня доктора філософії.

Ці аспекти в сукупності дозволяють стверджувати, що Микола Корощенко є не просто здобувачем наукового ступеня, а сформованим

дослідником зі значним науковим потенціалом та здатністю до розв'язання складних наукових проблем у сфері публічного управління та адміністрування.

Попри загалом високий науково-методологічний рівень дисертаційної роботи, окремі положення потребують уточнення.

1. У роботі переважає позитивістське бачення ролі стратегічних провайдерів. Водночас майже не розглянуто ризики політичної ангажованості або маніпулятивного використання провайдерських структур, зокрема через громадські організації чи аналітичні центри. Це важливий аспект для повного розуміння легітимності та незалежності таких суб'єктів.

2. У дисертації слушно визначено роль медіа як потужного чинника у формуванні політичного порядку денного, зокрема завдяки здатності ініціювати публічні дискусії, впливати на прийняття рішень через суспільний резонанс, а також розслідувати суспільно значущі явища, як-от корупція (с.53). Однак, ця важлива теза подана переважно на рівні загального опису та потребує глибшої аналітичної розробки. Зокрема, доцільно було б розширити аналіз засобів, якими стратегічні провайдери взаємодіють з медіа-платформами та неінституційними формами громадської активності — такими, як онлайн-спільноти або ініціативи цифрової адвокації. Крім того, бракує окремого акценту на ролі інформаційних кампаній, включно з дезінформаційними практиками (с. 185) й маніпуляцією громадською думкою, що можуть суттєво впливати як на ефективність провайдерів реформ, так і на загальний рівень підтримки євроінтеграційного курсу серед населення. Такий підхід дозволив би не лише розширити емпіричну базу дослідження, а й підвищити його прикладне значення в умовах сучасного інформаційного протистояння.

3. Попри запропоновану методику оцінки ефективності (BellagioSTAMP), менш деталізовано подано механізми моніторингу впливу провайдерів у довгостроковому вимірі — зокрема, які індикатори відображають не лише діяльність, а й стійкий суспільний ефект (наприклад, рівень довіри до державних інституцій, якості регіональної політики тощо).

4. Відсутність окремого розділу, присвяченого обмеженням і викликам провайдерської діяльності. Тематично розпорошено по тексту, але не систематизовано бар'єри та чинники, які обмежують реалізацію потенціалу стратегічних провайдерів. Було б доцільно зосередити окремий підрозділ на аналізі таких обмежень — правових, організаційних, ресурсних, ментальних — з прикладами та типологією.

Водночас, висловлені зауваження мають дискусійний характер, спрямовані на поглиблення окремих аспектів дослідження та розширення теоретико-методологічної бази дисертаційного дослідження. Вони жодним чином не знижують загального рівня виконаної дисертаційної роботи, яка відзначається високим ступенем наукової обґрунтованості, аналітичної глибини й актуальності порушених питань. Навпаки, запропоновані уточнення можуть слугувати підґрунтям для подальших досліджень у межах обраної тематики.

Дисертація Корощенко Миколи Миколайовича на тему «Стратегічні провайдери публічної політики в умовах євроінтеграції» є самостійно виконаною, завершеною науковою працею, що має важливе теоретичне та практичне значення.

Автором проведено ґрунтовний аналіз складного та багатогранного феномену, що є вкрай важливим для сучасного етапу розбудови української державності та її інтеграції до європейського простору. Виявлені зауваження носять рекомендаційний характер і не применшують загальної високої оцінки дисертації. Робота відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а її автор Корощенко М.М. заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії.

Рецензент:

Катерина МАНУІЛОВА

04.06.2025